

కథా కౌముది

బోను

మల్లాది హనుమంతరావు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2015)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

చిన్నప్పుడు ఆకాష్ కు తన తండ్రి అంటే పెద్ద సూపర్ మాన్ అని అభిప్రాయం ఉండేది. చిన్నపిల్లలు చాలామందికి అలాగే ఉంటుందిట. ఆ వయసులో తనకు అర్థమే కాని ఇంటి సమస్యలన్నీ తన కళ్ళెదుటే ఒంటిచేత్తో పరిష్కారం చేసే వ్యక్తిని చూస్తూ ఉండే పసివాడికి మరో అభిప్రాయం ఎలా కలుగుతుంది?

ఇంటికి కావలసిన వస్తువులన్నీ ఎలా తెచ్చేవాడో నాన్నే తెచ్చేవాడు. ఇంటికి ఎవరోచ్చినా తనే ధైర్యంగా ఎదుర్కొని ఎలా మాట్లాడాలో అలా మాట్లాడి పంపేసే వాడు. స్కూల్లో తనకు అరివీర భయంకరులుగా కనిపించే టీచర్లతో నాన్న ఏ జంకూ గొంకూ లేకుండా మాట్లాడే వాడు. అప్పుడప్పుడు తన కోసం పోట్లాడే వాడు కూడా! మామిడి పళ్ళూ, సపోటాలూ, మిఠాయిలు ఏవయినా సరే, ఆయన కరుకుగా, నిక్కచ్చిగా, నిర్మోహమాటంగా బేరం చేసి, దబాయించి, మంచి మంచివి ఎంచుకొని కొంటుంటే, అయిదేళ్ళ వయసు లోనే ఆకాష్ కు ఆయనంటే ఓ ఆరాధన భావం లాంటిది ఏర్పడింది. ప్రయాణాలన్నా, డబ్బు వ్యవహారాలన్నా, బ్యాంకు పనులన్నా, సినిమా టికెట్లన్నా, చివరికి ట్రాఫిక్ పోలీసులతో తగాదాలన్నానారాయణకు నదురూ, బెదురూ ఉండేది కాదు.

ఆకాష్ కు నాన్న మీద ఆరాధన భావం బలపడటానికి కొంత కారణం అమ్మ 'బ్రెయిన్ వాషింగ్ ' కూడా. ఏ చిన్న సమస్య వచ్చినా, 'ఏడవకు, నాన్న చూస్తారులే, నాన్న మాట్లాడుతారులే, నాన్న ఏర్పాటు చేస్తారులే' అని పాట పాడేది. అప్పుడప్పుడు, 'అమ్మో, అలా చేస్తే నాన్న తిడతారేమో! నాన్నకు తెలిస్తే ఇంకేమన్నా ఉందా! నాన్న వచ్చే వేళయింది, బుద్ధిగా ఉండు!' అంటూ హెచ్చరిస్తూ ఉండేది.

నారాయణ వారాపత్రికలకు వందల కొద్దీ ఉత్తరాలు రాసేవాడు. అవన్నీచక్కగా పత్రికల లోంచి కత్తిరించి, ఫైల్లో పెట్టుకొని బంధువులూ, మిత్రులూ వస్తే చూపించే వాడు. వాళ్ళింటికి బంధువులు రావటం తక్కువే, మిత్రులే కొందరు వచ్చే వాళ్ళు. ఒక్క బామ్మ మాత్రం రెండేళ్ళకోసారి వచ్చి నాలుగు రోజులు ఉండి వెళ్ళేది. నారాయణ, ఆయన భార్య ఇద్దరూ ఉద్యోగస్తులు కావటాన, వాళ్ళు ఇద్దరూ కలిసి పొరుగుాళ్ళలో చుట్టాలను చూడటానికి వెళ్ళే అవకాశం ఎక్కువ ఉండేది కాదు. పొరుగుారినించీ వాళ్ళింటికి బంధువులు రావటం ఇంకా అరుదు. దాదాపు ఎవరూ వచ్చే వాళ్ళు కాదు. నాన్నే ఏ ఆర్నెలలకో ఒకసారి తనక్కడే పెళ్ళిళ్ళనో, మరొకటనో వాళ్ళ ఊరికి వెళ్లి వచ్చే వాడు. ఒంగోలు దగ్గర చిట్టిపాలెం ఆయన స్వగ్రామం. ఆకాష్ ఆ ఊరు ఒక్క సారే చూశాడు.

కాలం గడిచే కొద్ది అందరు పిల్లలకు లాగే ఆకాష్ కు కూడా ఈ ఆరాధన భావం పలచబడి పోయింది. ఇప్పుడు ఆకాష్ కి ముప్పయి రెండేళ్ళు నిండాయి. పెళ్ళయి నాలుగేళ్ళు దాటింది. రేపొ మాపొ తండ్రి కావాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాడు.

నారాయణ ఉద్యోగం నించి రిటైరై ఏడాది దాటింది. దురదృష్టం, రిటైరవటానికి ఆరు నెలలు ముందే ఆయన భార్య పోయింది. నారాయణ కూతురు చంద్రిక అమెరికాలో ఉంది. అక్కడ ఆమె, ఆమె భర్తా డాక్టర్లు. నారాయణ ఉద్యోగ విరమణ తరవాత అమెరికా కూడా వెళ్లి అక్కడ రెండు నెలలు ఉండి వచ్చాడు.

ఆకాష్ కు ఇప్పుడు తండ్రి మీద ఆరాధనా ప్రేమా కంటే కృతజ్ఞతా భావం ఎక్కువ. ఎంతైనా ఆయన పాపం తనని కన్నవాడు. అన్ని సౌకర్యాలూ అందజేసి, పెంచి, పెద్దచేసి, చదువు చెప్పించి ఇంతటి వాడిని చేశాడు. ఆయన శ్రద్ధా, అమ్మ శ్రమా, ప్రేమా లేకుంటే తను ఇప్పుడు ఎలా ఉండేవాడో! తన కోసం, తన భవిష్యత్తు కోసం అమ్మా నాన్నా ఎంత సమయం ఖర్చు పెట్టే వాళ్ళో, ఎంత వ్యయ ప్రయాసలకు గురయ్యే వారో, ఎంత తపన పడే వాళ్ళో ఆకాష్ కు బాగా గుర్తే. అందులో అమ్మ ఆకస్మికంగా పోవటం నాన్నకు ఎంత పెద్ద దెబ్బ!

'అమ్మకు నేనేమీ చేసే అవకాశం ఇవ్వకుండానే ఆమె వెళ్ళిపోయింది. నాన్నకన్నా వృద్ధాప్యంలో అంతో ఇంతో చెయ్యకపోతే, అటు నాన్న కష్టపడటం మాట అలా ఉంచి, పైనెక్కడో ఉన్న అమ్మ కూడా నన్ను క్షమించదు' అని ఆకాష్ అనుకొంటూ ఉంటాడు. కానీ ఈ రోజుల్లో ఉన్న పరిస్థితుల్లో తండ్రులకు కొడుకులు సేవ చేయటం, అందునా నగరాలలో, చాల కష్ట సాధ్యమైన విషయం అయిపోయింది.

అందుకే భార్య ఈషాతో తను ఏ విషయం చర్చించనంత వివరంగా నాన్న విషయం చర్చించి, ఆయన రిటైరవగానే ఆయనని తనతో బెంగుళూరు తెచ్చేశాడు. ఏ మాటకామాటే చెప్పాలి, అన్ని విషయాలలోనూ ఈషాది తన మతమేదో తనదే అయినా, మనదీ మనమను మాటకు కూడా కొంత అవకాశం ఇస్తుంది. ఇంట్లో నారాయణకు కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ అమర్చే విషయంలో (వేరుగా గది, టీవీ, ఏసీ వగైరాలన్నీ) ఆకాష్ కంటే ఈషా చూపిన చొరవే ఎక్కువ. ఆమె ఉదాసీనంగా ఉండి ఉంటే ఆకాష్ ఏం చేయగలిగేవాడు, నిరుత్సాహపడి మనశ్శాంతి కోల్పోవటం తప్ప! ఆమె కడుపు చల్లగా ఈషా అలాంటి నిరుత్సాహానికి తావే ఇవ్వ లేదు. 'అంకుల్'కు గౌరవ మర్యాదలలో ఆమెఎప్పుడూ ఏ లోటూ చేయలేదు. వ్యక్తిగత సవర్యలు ప్రస్తుతం ఆయనకు అవసరం లేదు.

సమయం అంటారా, అది వాళ్ళ దగ్గర గూడా పరిమితంగా ఉండే పదార్థం కావటం వల్ల నారాయణతో విరివిగా పంచుకోలేక పోయారేమో గానీ, ఆ యువ దంపతులు నారాయణకు మిగిలినవన్నీ చక్కగా సమకూర్చారు అని నారాయణ కూడా మనస్ఫూర్తిగా ఒప్పుకొంటాడు.

నారాయణ ఎక్కువ చాదస్తాలు లేని 'ప్రాక్టికల్' మనిషి. కనకనే ఊరికే మీన మేషాలు లెక్కెట్టకుండా, తర్జన భర్జనలు లేకుండా, విశ్రాంత జీవితం కొడుకూ, కోడలుతో గడిపేందుకు వెంటనే ఒప్పేసుకొన్నాడు. మూడు బెడ్ రూమ్ ల విశాలమైన ఫ్లాట్ లో తండ్రి, కొడుకూ, కోడలూ పొరపొచ్చాలు పెద్దగా లేకుండా సహజీవనం చేస్తున్నారు. పని మనిషీ, డ్రైవరూ, వంట మనిషీ సహాయం ఉండనే ఉంది.

ఆకాష్, ఈషా ఉదయం ఎనిమిది గంటల ప్రాంతంలో బయల్దేరి ఉద్యోగాలకు వెళ్ళిపోతారు. నారాయణ కొంచెం వ్యాయామం, యోగా చేసుకొని పుస్తకాలతోనూ, ఇంటర్నెట్ తోనూ, డీవీడీలతోనూ కాలక్షేపం చేస్తాడు. నాలుగు వారా పత్రికలూ సొంతం చదువుతాడు. నివాసం చాలా 'పోష్' ప్రాంతం కనక ప్రశాంతంగా జనసమ్మర్థం లేకుండా ఉంటుంది. పక్క ఫ్లాట్లలో ఉన్న కొద్ది జనాభా కూడా ఎవరి గొడవలలో వాళ్ళు మునిగి ఉంటారు తప్ప ఇతరుల జోలికి వచ్చే వాళ్ళు కాదు.

ఈషా తన ఆఫీసులో సీనియర్ మేనేజరు. అటు ఇల్లూ ఇటు ఆఫీసు చక్కగా నిర్వహించుకోగల విద్యాధికురాలు. అంకుల్ ను పల్లెత్తు మాట అనడూ, పడడూ. అయినా ఎంతో బాధ్యత గల ఉద్యోగాన్ని అలవోకగా నిర్వహించే ముప్పుయి రెండేళ్ళ కోడలితో, అరవయి రెండేళ్ళ మామగారికి ఆరు నెలల సహజీవనంలో ఏమంత చనువు ఏర్పడుతుంది? ఇప్పటికీ నారాయణ కోడలితో మాట్లాడటం తక్కువే. మొహమాటంగా రోజుకో మూడు ముక్కలు కుశల ప్రశ్నల రూపం గా మాట్లాడుకొంటారు. నిజానికి ఈషాకు భర్తతో గడవటానికే ఆట్టే సమయం దొరకదు, ఇక మామగారితో కూర్చుని తీరుబడిగా మాట్లాడటం ఎక్కడ!

అయితే ప్రతి శనివారం ఆమె, అంకుల్ కోసం సంగీత కచేరీలకో, నాటకాలకో, సినిమాలకో టికెట్లు బుక్ చేసి, డ్రైవర్ ని ఏర్పాటు చేసి పంపుతుంది. ప్రతి నెలా ఆ కాలనీలో 'సీనియర్ సిటిజెన్'ల సమావేశం జరుగుతుంది. నారాయణ వాటికి తప్పకుండా హాజరవుతాడు. నారాయణకు ఆధ్యాత్మిక కార్యకమాలలో గానీ, తీర్థ యాత్రల లో గానీ, ఒంటరిగా ప్రయాణాలు చేయడంలో గానీ అంత ఆసక్తి లేదు. చిన్నప్పటిలా ఇప్పుడు చీటికీ మాటికీ స్వగ్రామానికి వెళ్ళే అవసరమూ లేదు, అవకాశమూ లేదు. ఇప్పుడక్కడ ఎవరున్నారు గనక! ఆయన బంధువులు, స్నేహితులు ఎక్కువ మంది ఆ గ్రామం

ఎప్పుడో వదిలేశారు. కొందరు ఈ లోకమే వదిలేశారు.

ఒకసారి ఆ మాటే అంటే, కోడలు, 'పోనీలే అంకుల్, ఈ వయసులో ఇంకా ఎందుకొచ్చిన ప్రయాణాలు? అరవయ్యేళ్ళు కష్ట పడ్డారు. ఇప్పుడు హాయిగా పూర్తి విశ్రాంతి అనుభవించండి. నాకయితే మాత్రం ఈ పరుగులన్నీ ఎప్పుడెప్పుడు ఆగుతాయో, ఎప్పుడెప్పుడు చీకు చింతా లేని విశ్రాంత జీవితం అనుభవిస్తూ, పగలు పిట్టల పాటలు వింటూ, రాత్రులు చుక్కలు లెక్కెట్టుకొంటూ గడుపుతానా అనిపిస్తుంటుంది!' అన్నది.

'ఈ వయసులో మీరు....' అని ఎవరైనా సానుభూతిగా మాట్లాడితే నారాయణకు చాలా చికాకు. కోడలు అన్న మాట ఆకాష్ అని ఉంటే గట్టిగా సమాధానం చెప్పి ఉండే వాడు : 'నాకేదో పెద్ద వయసు వచ్చేసిందని నాకయితే అనిపించట్లేదు. ఇంకా పదేళ్ళు హుషారుగా ఉద్యోగం చేసుకోగలను. చేసుకొనేవాడిని గూడా. కూతురుని అమెరికాలో, కొడుకుని బెంగుళూరులో ఉంచుకొని నువ్విక్కడ ఒంటరిగా కూర్చుని ఈ వార్షికోత్సవంలో గూడా గానుగెద్దుల పని చేసి ఎవరిని ఉద్ధరించాలి అని నలుగురూ నవ్వుతారని ఇక్కడికి వచ్చేశాను. ఇక పోతే, ఈ మీ మహానగరంలో హాయిగా వినోదుకు పాటలు పాడే తీరిక ఉన్నపిట్టలు లేవు, లెక్కెట్టేందుకు ఆకాశంలో చుక్కలు ఉన్నా కనబడవు' అని. కోడలితో వాదానికి దిగే చనువు లేక తల ఊపి ఊరుకొన్నాడు.

ఓ రకంగా ఆకాష్ అదృష్టమేనేమో, మామా కోడళ్ళ సంభాషణలు దీర్ఘంగా జరగకపోయినా, స్నేహ పూర్వకంగా జరుగుతాయి. ఇద్దరూ బాధ్యతగా, ఆచీ తూచీ మాట్లాడుకొంటారు. చెప్పాలంటే ఇంకా ఆకాష్ కే తండ్రితో సంభాషణ ఒక సమస్య.

ఆకాష్ కు తండ్రి తనతో ఉండటం ఎంతో తృప్తినిస్తుంది. ఆయన హాల్ లోనో, తన గది లోనో, హాయిగా ఊగే కుర్చీలో కూర్చుని ఏ పేపర్ చదువుకొంటూ ఉంటే, ఇల్లంతా నిండుగా ఉన్నట్టుగా ఉంటుంది. అతని గుండె కూడా నిండుగా, ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. కానీ ఆకాష్ మెలకువగా ఉండి ఇంట్లో ఉండే నాలుగయిదు గంటలలో నారాయణ అలా కూర్చోడు, కూర్చోలేడు. ఆకాష్ వెనకాలే మౌనం గానో, లేక ఏదో మాట్లాడుతూనో తిరుగుతాడు. ఆకాష్ ను ఆయన వెంబడించనిది బాత్రూం లోకి, ఆ యువ దంపతుల మాస్టర్ బెడ్ రూమ్ లోకి మాత్రమే. కనక ఆకాష్ ఆయనని వదిలించు కోవాలంటే ఒకటే మార్గం. తన బెడ్ రూమ్ లోకి వెళ్లి కూర్చోటం.

అక్కడ ఈషా పోరు. 'నువ్వు ఇంట్లో ఉండి, అంకుల్ కి దొరకక పోతే ఆయన కాలు కాలిన పిల్లిలా తిరుగుతూ ఉంటాడు. నిన్ను బెడ్ రూమ్ లోంచి పిలవటానికి సందేహిస్తూ, ఎప్పుడు బయటికి వస్తావా అని చూస్తూ ఉంటాడు.' అంటుంది.

'అలా అని నేను బయటికి వెళితే, ఆ పిల్లి చెలగాటానికి ఎలుకలా బలై పోతాను! నాన్ స్టాప్ సంభాషణ! అదీ వన్ వే ట్రాఫిక్! 'మా కాలం అలా ఉండేది, ఇలా ఉండేది! ప్రపంచం రోజు రోజుకూ నాశనమౌతున్నది.' ఇదే థీమ్. నేనేదో ఇంకా అయిదేళ్ళ పిల్ల వాడినయినట్టు ఆయన సణుగుడు, ఉపదేశం సాగుతూనే ఉంటాయి. 'మీ కాలం కన్నా మా కాలం ఏమి తీసి పోయింది?' అని వాదిస్తే మాత్రం ఆయనకు ఇష్టం ఉండదు. మొహం చిన్నగా చేసుకొంటాడు. వాదం కొంచెం పెంచానా, 'ఆకాష్, నాకు హైదరాబాద్ వెళ్లి అక్కడ నాలుగు రోజులు ఉండి వద్దామనిపిస్తున్నది' అని గునుపు మొదలు.

'వాదాలు పెంచటం ఎందుకులే, వాటివల్ల ఎప్పుడు, ఎవరికి ప్రయోజనం కనక? ఒకటి మాత్రం ఎప్పుడూ బాగా జ్ఞాపక ముంచుకో. ఈ సంబంధం నీకు చాలా విలువైనది. ఆయన ఇక్కడి నించీ వెళ్ళిపోతే నీకెంతో బాధ కలుగుతుంది. విలువైన సంబంధాలను, గుడ్డి గవ్వకు కొరగాని వాదనలతో నాశనం చేసుకోవటం ఎందుకు?' అంటుంది ఈషా.

'ఎందుకంటే, ఆయన ధోరణి దృక్పథం మారట్లేదు గనక.'

'ఎలా మారతాయి పాపం? మనిషికి మొదటి ఇరవయి ఏళ్ళ తరవాత శారీరకమైన పెరుగుదల ఎలా ఆగిపోతుందో, కళ్ళకు కనబడని భావ పరమైన పరిణామాలు కూడా అలాగే ఆగిపోతాయి. అప్పటివరకు తన ప్రపంచానుభవంతో ఏర్పరచుకొన్న విలువలూ, ఆదర్శాలూ, మంచీ-చెడు నిర్వచనాలూ, విధి నిషేధాలూ తెలియకుండానే మనసులో సిమెంట్ బొమ్మలా బిగుసుకు పోతాయి. లోకంలో, ప్రతి కొత్త తరంలోనూ అనివార్యంగా వచ్చే మార్పులను ప్రశాంతంగా స్వాగతించే శక్తి వయసు మళ్ళిన, మళ్ళుతున్న వాళ్ళలో చాలా అరుదు. ఏ తరంలో చూసినా, వయసు మళ్ళిన వాళ్ళకు గత కాలమే వర్తమానం కంటే మెరుగుగా అనిపిస్తుంది. ఇది ప్రకృతి సిద్ధం. మన విలువలూ, నమ్మకాలూ, దృక్పథాలూ బిగుసుకు పోయి, బాహ్య ప్రపంచంలో ప్రతి మార్పు వినాశం లాగే కనిపిస్తుంది. రాబోయే కాలం మరింత భయంకరం అనే తోస్తుంది. ఇది లోకంలో సర్వ సాధారణం.'

'ఇన్ని వార్తాపత్రికలు చదువుతాడు. ఇన్ని ఛానల్స్ చూస్తాడు. ఇన్ని వార్తలు వింటాడు. మనం అవునన్నా కాదన్నా ప్రపంచానికి నిమిత్తం లేదు, అది అలా వేగంగా మారుతునే ఉంటుంది అని చూస్తూనే ఉంటాడు కదా ! మార్పును స్వాగతించ లేకపోతే జీవితం దుర్భరం అవుతుంది అన్న కామన్ సెన్స్

ఎక్కడికి పోతుంది అని నాకు ఆశ్చర్యం!

'వయసు మీద పడుతున్న కొద్దీ అదొక సమస్య. నిత్య పరిణామ శీలమైన ప్రపంచాన్ని మనిషి తన మనసులో ఎప్పుడో ఏర్పడ్డ సిమెంట్ బొమ్మఆదర్శంతో పోల్చుకొని నిట్టూరుస్తూనే ఉంటాడు. ఎందుకంటే కాలం గడిచిన కొద్దీ లోకం మారిపోయి, వాస్తవిక ప్రపంచం నువ్వు నీ చిన్నతనంలో నీకుగా ఏర్పరచుకొన్న ఆదర్శాల బొమ్మతో సరిపోలదు. రోజు రోజుకూ వాటిమధ్య అంతరం పెరుగుతూనే ఉంటుంది. దాంతో పాటు అసంతృప్తి పెరుగుతూనే ఉంటుంది. అది పోగొట్టుకోవాలంటే ఎంతో ప్రయత్నం, మనోబలం కావాలి. ఆ ఎదురీత చేయగలవారు నూటికి ఒక్కరుంటారేమో!'

'ప్రతీ దానికీ ఒక ధీరీ చెప్తావు మొత్తానికి, ఎక్కడి నించీ తెస్తావో గానీ! ధీరీ చెప్పటం గాదు, వెళ్లి ఆయనతో కాస్సేపు మాట్లాడు. తెలుస్తుంది' అంటాడు ఆకాష్.

'మాట్లాడతాను. నాకేమీ అంత అసహనం లేదు ఇంకా! ఆఫీసులో ఎంతమంది తోనో లేని ఆప్యాయతలూ, గౌరవాభిమానాలూ ఒకటికంటే మాట్లాడటం లేదా? అయిన వాళ్ళతో ఓ అరగంట ఓపిగ్గా మాట్లాడలేమా? కానీ, అంకుల్ కు నాతో మాట్లాడటానికి చాలా మొహమాటం. ఆయనకు నువ్వు ఆయదేళ్ళ పిల్లాడివిగా కనిపిస్తావు. నేను అలా కనిపించను. ఆయన నన్ను మొదట చూసేప్పటికే నేను 'పెద్ద' చదువు చదువుకొని, 'పెద్ద' ఉద్యోగం చేసుకొంటున్న ఆధునిక యువతిని. ఆయన నాతో పొడిపొడి మాటలే తప్ప, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడ లేరు. ఇంకా కొన్నాళ్ళు అలవాటైతే తప్ప మా ఇద్దరికీ అంతగా మాటలు సాగవు.' అంటుంది ఈషా. అదీ నిజమే!

ఆకాష్ చేతిలో వార్తా పత్రిక పట్టుకొని అయిష్టంగా హాల్ లోకి నడుస్తాడు.

ఒక్క అర క్షణంలో నారాయణ హాల్ లోకి వచ్చేస్తాడు.

మరో క్షణంలో ఆయన ఉపన్యాసమూ మొదలవుతుంది. ఆయన ఉపన్యాసంలో చిన్న చిన్న మార్పులుంటాయేమో కాని, సారాంశం మాత్రం ఒకటే నని నారాయణకు తెలీదు. ఆకాష్ కు తెలుసు.

'...ఏముందా పేపర్లో? ఏ పేజీ చూసినా స్వార్థం, అడ్డ దార్లు, అవినీతి, దోపిడీలు. కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ ఈ ప్రపంచంలో బతకటమే కష్టమై పోతున్నది. మాకు ఫరవాలేదు, జీవితం చాలా భాగం చూసేసిన వాళ్ళం కనక. మీకు కష్టమే!' అంటాడు నారాయణ. 'ప్యే' అంటూ తలూపి ఊరుకొంటాడు ఆకాష్.

'మునుపు ఇలా ఉండేది కాదు. మేం చదువుకొనే రోజుల్లో లాగా ఈ రోజుల్లో విలువలకు విలువే లేదు! ఎవరికెంత తోస్తే అంత. అహం బ్రహ్మాస్మి! చెపితే వినిపించుకొనే సమయమూ లేదు, వినయమూ లేదు. అందరికీ తొందరపాటు. అహంకారం, ఆవేశం తప్ప ఆలోచన లేదు. ఒక పద్ధతి లేదు. క్రమశిక్షణ అసలే లేదు. మేం ఒంగోలు లో చదువుకొనేప్పుడు...! అంటూ తన ఆత్మకథ మొదటి భాగంలో రెండో అధ్యాయాన్ని మరో సారి, (ఇప్పటికి ఏ నూరో సారో!), వినిపిస్తాడు.

'కాలం మారిపోతున్నది' అని గొణుగుతాడు ఆకాష్, ఏదో ఒకటి అనాలి కాబట్టి.

'పాప భీతి లేదు, సిగ్గు లజ్జా లేవు, పెద్దా చిన్నా లేదు. పేపర్ చూసినా అంతే. టీవీ తిప్పినా అంతే. ఎటు పోతున్నామో తెలియదు. సమాజం కుళ్ళిపోయింది. ఆనాటి ఆప్యాయతలూ, అనుబంధాలూ, విలువలూ అన్నీ అంతరించిపోతున్నాయి. నా చిన్నప్పుడు మా బాస్ ఒకడు....! మళ్ళీ అనుభవాలు జ్ఞాపకాలూ!

నారాయణ వాడే ఉదాహరణలూ, వార్తా విశేషాలూ, చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలూ (కొద్దిగా) మారుతుంటాయి కాని ముఖ్యాంశం మారదు. కొత్త తరాలకు వాళ్ళ తప్పులేమిటో ఎత్తి చూపి వాళ్ళను సరైన మార్గంలో పెట్టాలని ఆయన తాపత్రయం. అయితే, ఆ మహానగరంలో - ఆమాటకొస్తే ఈ విశాల విశ్వంలో - ఆయన మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఉన్న కొత్త తరం ప్రతినిధి తన కొడుకొకడే! కొంతవరకూ కోడలు. ఇంకెవరూ లేరు.

కోడలితో చనువు లేదు. ఆమె తనని, అన్ని శక్తులూ ఉడిగి మృత్యువు కోసం ఎదురు చూస్తున్న వృద్ధ రోగిని నర్సు చూసినట్టు, సానుభూతితో, సేవాబుద్ధితో చూస్తుంది తప్ప సాటి మనిషిగా ఎంత ప్రయత్నించినా చూడ లేదు (అని నారాయణ సమ్మకం). కొడుకు పద్ధతి వేరు. బుద్ధావతారంలా, బెల్లం కొట్టిన రాయిలా కూర్చొని, చెప్పింది వినటమే వాడికి చిన్నప్పటినించీ అలవాటు (అని కూడా నారాయణ సమ్మకమే).

మూడు నాలుగు పేపర్లు క్షుణ్ణంగా చదివి, ఏడెనిమిది టీవీ చానెళ్ళు శ్రద్ధగా చూసిన తర్వాత, నారాయణకు ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. దానితో పాటు

సముద్రపు అలలలా నిరంతరం తోసుకోచ్చే జ్ఞాపకాలు. ఎవరితోనన్నా ఇవన్నీ పంచుకోవాలి, వాదించాలి. మాట్లాడకుండా తనను తను నిగ్రహించుకొని కూర్చోటం చాలా కష్టంగా, కడుపు ఉబ్బుతున్నట్టుగా ఉంటుంది.

కానీ ఎవరితో మాట్లాడాలి? బయటి వాళ్ళతో పరిచయాలు లేవు. ఈ దశలో, ఈ వయసులో, ఈ రోజుల్లో కొత్త పరిచయాలు ఓ పాళాన ఏర్పడవు. కొత్త పరిచయస్తులు మన అభిప్రాయాలు వినరు. (వాళ్ళకు పుణ్య కాలమంతా వాళ్ళ అభిప్రాయాలు ఏకరువు పెట్టేందుకే చాలదు!) విన్నా గౌరవించరు. పైగా నిర్భయంగా, నిష్కర్షగా కొత్త వాళ్ళతో అభిప్రాయాలు ప్రకటించాలన్నా భయమే. ఎవరి మనోభావాలు ఎప్పుడు, ఎందుకు, ఎంతగా దెబ్బ తింటాయో చెప్పటం కష్టం. ఏ పేచీలు వస్తాయో చెప్పలేం. కనక, ఇలాంటి మాటలకు ఆకాష్ తగిన శ్రోత.

కానీ పోను పోను ఈ సణుగుడు విని నిగ్రహించుకోవటం ఆకాష్ కూ కష్టమైపోతున్నది. అతనికి ఒక నిజం చెప్పాలనిపిస్తుంటుంది: 'ఎందుకు నాన్నా, ఎప్పుడూ ఈ నెగెటివ్ సణుగుడు? ఈ తరం అకస్మాత్తుగా ఆకాశం నుంచి ఊడిపడలేదు కదా? దాన్ని పెంచి పోషించి ఇలా తయారు చేసింది మీ తరమే. ఒక వేళ మీ తరం విలువలు ఈ నాటి విలువలకంటే గొప్పవైతే, అవి మీ ముందు తరాల నుంచి మీకు అందిన వారసత్వమే గాని, మీ గొప్ప గాదు. ఈనాటి విలువలంటే అవి మీరు మీ తరవాతి తరానికి అందజేసిన వారసత్వం కనక వాటి మంచి చెడ్డల బాధ్యత పూర్తిగా మీదే కదా?' అని. అలా అంటేముసలాయన నొచ్చుకొంటాడు

మరో నిజం చెప్తే అసలు నిభాయించుకోలేదు. పెద్ద యుద్ధమైపోతుంది. 'మాకాలమో, మా తరమో అంటావు. అసలు మీ తరంలో ఏముంది గర్వ కారణం? అసమానతలూ, అసూయలూ, అల్ప సంతోషాలూ, సంకెళ్ళూ, సంకుచితత్వాలూ. మీ తరానికి నాగరికతను, టెక్నాలజీని, కంప్యూటర్లనూ, సెల్ ఫోన్ లనూ, టీవీ ఛానెళ్ళనూ, సులువైన ప్రయాణ సాధనాలనూ, సుఖ జీవితాన్నీ నేర్పింది మా తరం! సాంఘిక న్యాయం, స్వేచ్ఛా, సమానత్వం, ఆర్థిక ప్రగతి అన్నీ ఇప్పుడే మెరుగు. అసలు మా తరం శక్తి యుక్తులన్నీ మీ కాలం వాళ్ళు మాకిచ్చిన దుర్యోధన, దుశ్శాసన దుర్విసిత లోకాన్ని సంస్కరించటానికే సరిపోతున్నాయి. కనక మేమేదో గొప్ప అని సణుగుడు ఆవు. ఇప్పుడున్న సమాజంలో ఉన్న మంచికి చాలా వరకూమా తరానిదే బాధ్యత. చెడంతా మీతరం నుంచి సంక్రమించిన వారసత్వం. స్వార్థం, సంకుచితత్వం, డబ్బు పిచ్చీ మాకు నేర్పింది ఎవరంటావు?' అని అనబోయి తమాయించుకొని, పూర్తిగా తమాయించుకోలేక, బెడ్ రూమ్ లోకి వెళ్లి ఈషా ముందు కక్కేశాడు ఒకసారి.

'ఏమిటీ, ఈ మాటలన్నీ అంకుల్ తో అన్నావా/' అంది ఈషా నివ్వెరపోయి.

'అసలేదులే, కానీ నేడో రేపో అని తీరతాను. ఉన్నమాటకు ఉలుకెందుకు?'

'ఎందుకంటే , సింపుల్!, నేను చాలా సార్లు చెప్పాను, ఈ సంబంధం నీకు చాలా విలువైనది కాబట్టి. అయినా, గత కాలపు విలువల కళ్ళద్దాలతో ఈకాలాన్ని చూసినా, ఈకాలపు విలువల కళ్ళద్దాలతో గత కాలాన్ని చూసినా, ఆ చూపులో కొంత వక్రత తప్పదు, ఆకాష్! ముందు అది అర్థం చేసుకోవాలి. కాలం గడిచిన కొద్దీ, మార్పుల వేగం పెరిగిన కొద్దీ ఈ వక్రత మరింత పెరుగుతుంది. తరాల మధ్య అంతరాలకు అదే ముఖ్య కారణం. సాధారణ మానవుడు ఏదోఒక విలువల చట్రంలో ఇమిడి ఉంటాడు. సాధారణంగా తన కాలపు -అంటే, ముఖ్యంగా, తన బాల్య కౌమార దశల కాలపు - విలువల చట్రంలో ఉంటాడు. అది ఒక బోను. 1970 విలువలబోనులో ఉన్న వాడికి, 2015 నాటి ప్రపంచం, దాని విలువలూ, సాంఘిక పరిస్థితులూ అయోమయంగా, అయిష్టంగా, ఇరుకుగా, ఇబ్బందిగా కనిపిస్తాయి. ఈ ప్రపంచంలో వాళ్ళకు ఆనాటి పరిస్థితులు అంత అధ్యాన్నం గానూ అనిపిస్తాయి.నేను నువ్వు 2000నాటి బోనులో ఉన్నామేమో కనక మనకు 2015 పరిస్థితులు తక్కువ అయోమయంగా అనిపించచ్చు.'

'మళ్ళీ మరో థీరీ మొదలెట్టావా!' అని తల పట్టుకొని, 'నాకు థీరీలు వద్దు. ఇప్పుడు నేనేం చెయ్యాలో సలహా ఇయ్యి, చేతయితే!' అన్నాడు ఆకాష్.

'ఎంత మాట! నువ్వు గ్రూప్ మేనేజర్ వి. నేను చిన్న సీనియర్ మేనేజర్ ని. నీకు నేను సలహా చెప్పగలనా? అయినా అడిగావు కనక నాకు తోచింది చెప్తాను. చూడూ! కాలగతిలో వచ్చేమార్పులతో, భిన్న దృక్పథాలతో , ముఖ్యంగా తరాల అంతరాలతో అసహనం చూపటం వార్ధక్య లక్షణం. వార్ధక్యంలో వచ్చే శరీర బాధలూ, వ్యాధుల లాంటిదే ఇదీ. దీనికి మందు లేదు. మందు లేని వ్యాధిని ఎలా మేనేజ్ చేస్తావు? ఉపశమనం ద్వారా, అవునా? సంఘంలో మార్పుల గురించీ, పతనాన్ని గురించి, క్షీణిస్తున్న విలువల గురించి, మానవ సంబంధాల గురించీ అంకుల్ మాట్లాడేటప్పుడు, అంకుల్ వయసును దృష్టిలో ఉంచుకొని, వీలయినంత ఓపిగ్గా విని ఊ కొట్టు. అవకాశం దొరికితే మాట మార్చు. వీలయితే నీ తరం, ఆయన తరం కాకుండా రెండు మూడు సహస్రాబ్దాలు వెనక్కి వెళ్లి శంకరాచార్యుల గురించో, గాంధార శిల్పం గురించో మాట్లాడితే, ఇద్దరికీ ఏకీభావం కుదిరే చర్చాంశాలు దొరక్క

పోతాయా? ఓపిక బట్టు, సహనం చూపించు....'

'రోజు రోజుకూ ఆ సహనమే నాలో క్షీణించి పోతున్నది!'

'అవునే! నీకు మాత్రం రోజు రోజుకూ వయసు పెరగటం లేదా మరి !' అని నవ్వింది ఈషా. ' నా సలహా చెప్పాను. ఇక నీ ఇష్టం. సమస్య నీది. 'కాల్' నీది.' అంటూ తన ఈ-బుక్ పఠనంలో మునిగిపోయింది.

★★★★★★★★

[Click here to share your comments on this story](#)